

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / науковий керівник: А. М. Богуш. К. : Видавництво, 2012. 26 с.
2. Білоусько Л. Шляхи формування математичної компетенції дошкільників в умовах дошкільного навчального закладу. Рідна школа .2008. № 10. С. 58-60.
3. Грама Г. П. Підготовка майбутнього вихователя до формування математичних уявлень у дошкільників. Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: зб. наук. праць. 2007. Вип. 1-2. С. 111-117.
4. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності старших дошкільників. Методичний посібник. Харків: Ранок, 2008. 160 с.

*Катерина Опанасюк,
студентка магістратури спец. 012 «Дошкільна освіта»
Науковий керівник – д. пед. н., проф. Оксана Марчук
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВОГО СПОПОБУ ЖИТТЯ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Виховання ціннісного ставлення до здорового способу життя у дітей середнього дошкільного віку – це процес формування в дитини стійкого внутрішнього переконання про важливість турботи про власне здоров'я та засвоєння правил і звичок, що сприяють фізичному, психічному та соціальному благополуччю. Це не просто інформування дітей про здорові звички, але й впровадження цінностей, які мають стати частиною їхнього світогляду.

Розглядаючи проблему виховання ціннісного ставлення до здорового життя дітей середнього дошкільного віку, насамперед, необхідно усвідомити, що таке здоров'я.

Здоров'я – це стан повного фізичного, духовного та соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороб та фізичних дефектів. Ця ухвала зафіксована у статуті Всесвітньої організації охорони

здоров'я. Здоров'я – «...цінність існуюча у свідомості людини на рівні ідеалу як ціннісна основа ставлення людини до самої себе» [1].

«Умови життя – це діяльність людей у певному середовищі, де можна визначити екологічну обстановку, психологічну ситуацію у міні– і макросередовищі, побуті і облаштуванні житла» [4].

«Спосіб життя – це діяльність особистості, що живе у конкретних умовах і залежить від них. Спосіб життя включає працю, соціальну, психоінтелектуальну та рухову діяльність, спілкування та побутові взаємини. Тоді як умови життя впливають стан здоров'я опосередковано, спосіб життя безпосередньо впливає здоров'я людини» [3].

У педагогіці поняття «виховання» сприймається як цілеспрямована і систематична взаємодія суб'єктів виховного процесу. Воно охоплює діяльність вихователів, які здійснюють систему педагогічних впливів на розум, почуття, волю виховуваних, які активно реагують на ці впливи під впливом своїх потреб, мотивів, життєвого досвіду, переконань та інших факторів.

«Виховання дошкільників орієнтується як у загальні закономірності виховного процесу, так і на своєрідність розвитку під час дошкільного дитинства.

Теоретичні основи процесу виховання дітей дошкільного віку визначають такі положення та ідеї:

- самоцінність дошкільного дитинства та його істотне значення для подальшого розвитку особистості;
- розвиток особистості дитини як процес соціального наслідування, активного присвоєння доступного соціально-культурного досвіду, відображеного в предметах культури, знаннях, вміннях, цінностях тощо;
- ампліфікація розвитку як створення умов для різнобічного освоєння культурного досвіду та розвитку здібностей;
- визначальна роль діяльності у вихованні (взаємозв'язок видів дитячої діяльності при провідній діяльності гри);
- розвиток особистості дитини відбувається в умовах прояву суб'єктної активності, суб'єктного досвіду, становлення суб'єктної позиції;

- обумовленість виховання дошкільників взаємодією всіх суб'єктів виховного процесу, ЗДО та сім'ї, школи та інших соціальних інститутів;

- безперервність виховного процесу, наявність єдиних ліній розвитку та виховання дитини на всіх щаблях дошкільного віку та збереження змістовної наступності у вихованні при переході на ступінь молодшого шкільного віку» [2].

Ставлення дітей до здоров'я як до цінності трансформується упродовж усього дошкільного віку і залежить від сформованості цього поняття у свідомості. Так як це поняття складне та багатогранне, у молодшому дошкільному віці діти не в змозі опанувати його, навіть, на рівні загального уявлення. Діти у цьому віці розуміють, що означає хворіти, але дати саму елементарну характеристику здоров'ю поки що не можуть.

У середньому дошкільному віці в дітей формується уявлення про здоров'я як «не хворіти». Звідси і ставлення до здоров'я як до чогось абстрактного. Проте, встановити елементарний причинно-наслідковий зв'язок між поведінкою людини та її здоров'ям діти середнього дошкільного віку вже можуть. Наприклад, загроза з боку доквілля (холодно, протяг і т.п.), від своїх власних дій (їв сніг, намочив ноги, пив холодний сік тощо).

У старшому дошкільному віці завдяки зростанню досвіду особистості ставлення здоров'я істотно змінюється. «У визначенні здоров'я, діти починають виділяти не тільки фізичний, а й психічний та соціальний компонент здоров'я (там усі кричали, лаялися, і в мене заболіла голова)» [5].

Серед джерел ставлення дітей середнього дошкільного віку до свого здоров'я виділимо твердження В. Пасічник, Р. Петрина та ін.

1. Словарно-подібні асоціації, що виникають у дітей, що мають відношення до здоров'я;

2. Оцінка дорослих, використовувана дітьми як критерій визначення своєї думки, позицій, дій, що з здоров'ям;

3. Дорослий як суб'єкт спілкування та носій певних фізичних та психічних якостей [6].

Вивчаючи ставлення дітей середнього дошкільного віку до здоров'я у А. Пивовар зазначено, що «...відношення дітей

дошкільного віку до здоров'я багато в чому визначається їх взаєминами з дорослими, і, як наслідок, є результатом педагогічного спілкування.

Отже, професійна компетентність педагогів ЗДО і рівень освіти батьків вихованців в даній галузі знань виступають одним з основних факторів формування у дітей позитивного, а значить, на наш погляд, ціннісного ставлення до здоров'я» [7].

У дошкільному віці діти починають активно освоювати світ, тому важливо, щоб вони сприймали здоровий спосіб життя не лише як вимогу від дорослих, а як частину своєї повсякденної діяльності. В цей період закладаються основи майбутнього фізичного розвитку та ставлення до здоров'я, що впливає на весь подальший життєвий шлях дитини.

Таким чином, сутність виховання ціннісного ставлення:

1. Формування основних уявлень про здоров'я – дитина має розуміти, що таке здоров'я і чому воно важливе для щасливого життя.

2. Закріплення здорових звичок – привчання до дотримання гігієни, регулярної фізичної активності, правильного харчування та сну.

3. Виховання емоційного ставлення до здоров'я – діти повинні емоційно позитивно сприймати дії, пов'язані зі здоров'ям, відчувати задоволення від фізичної активності та догляду за собою.

4. Розвиток соціальних навичок – через взаємодію з іншими дітьми в спортивних іграх або колективних заходах дитина вчиться підтримувати і допомагати оточуючим, що також є частиною здорового способу життя.

Ціннісне ставлення проявляється в оцінці значущості, важливості певного виду діяльності не тільки на рівні свідомості, а й у реальних діях та вчинках. У нашому випадку це особисті прояви дітей, орієнтовані на оволодіння знаннями та навичками збереження власного здоров'я.

Таким чином, виховання ціннісного ставлення до здорового способу життя – це цілеспрямований та систематичний виховний процес спрямований на формування ставлення дитини до здоров'я як до цінності, що включає знання про цінність здоров'я як

необхідної передумови для повноцінного життя людини та супроводжується позитивними емоціями у різних видах діяльності, орієнтованих на збереження та зміцнення здоров'я.

Список використаних джерел

1. *Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти*: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції/ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, кафедра теорії та методик дошкільної освіти ; [відпов. секр. К. І. Демчик]. Київ: Міленіум, 2020. 274 с.
2. Бойченко Т. Валеологія – мистецтво бути здоровим. *Здоров'я та фізична культура*. 2005. № 2. С. 1-11.
3. Гуменюк С. Здоров'язберігаючі технології в системі освіти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2017. Випуск 26. С. 55–57.
4. Жук Ю. О. Роль засобів навчання у формуванні навчального середовища. *Нові технології навчання* : наук.-метод. зб. Київ : ІЗМН, 1998. № 22. С. 106-112.
5. Омельченко Л., Омельченко О. *Здоров'ятворча педагогіка*. Харків: Вид. група «Основа», 2008. 205 с.
6. Пасічник В., Петрина Р. Сучасні підходи щодо поєднання фізичного і розумового розвитку дошкільників. *Молода спортивна наука України*. 2012. Т. 2. С. 150-155.
7. Петренко Г. В. Сучасні технології у здоров'яорієнтованому фізичному вихованні дошкільників. *Наука і освіта*. 2013. № 4. С. 169-171.

Євгенія Корнійчук,
студентка магістратури спец. 012 «Дошкільна освіта»
Науковий керівник – к. пед. н., доц. Тамара Пагута,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені акад. С. Дем'янчука»

ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Використання інформаційно-комп'ютерних технологій у навчанні та розвитку дітей дошкільного віку є на сьогоднішній день